

Datum

2024-06-18

Adress

Diarienummer

SBN-2024-421

Yttrande

Till

Kommunstyrelsen

Remiss - Granskningsversionerna av de nationella havsplanerna, STK-2024-689

Stadsbyggnadsnämnden föreslås besluta att lämna följande yttrande:

Sammanfattning

Stadsbyggnadsnämnden är positiv till att Lillgrund pekas ut som allmänt intresse för energiutvinning men lyfter att dess utvecklingspotential inte inryms. Nämnden invänder mot att Sjollen tagits bort och påtalar vikten av att det återinförs som allmänt intresse för energiutvinning. Nämnden vidhåller, vad som framfördes i samrådet, att Öresundsmetron ska pekas ut som ett utredningsområde mellan Köpenhamn och Malmö, samt att ett nationellt förfarande för ett sammanhängande kustskydd ska utvecklas och redovisas.

Yttrande

Havsplanering är ett viktigt verktyg för att nå en långsiktigt hållbar utveckling av haven. Stadsbyggnadsnämnden ser positivt på att bättre förankra och utveckla havsplanerna och påtalar Skånes och näringslivets stora behov av ytterligare möjligheter till energiutvinning i havet. Stadsbyggnadsnämnden invänder mot att Sjollen, som pekas ut i Översiktsplan för Malmö, utgått som allmänt intresse av väsentlig betydelse för vindbruk. Stadsbyggnadsnämnden noterar samtidigt och ser positivt på att Lillgrund fortsatt redovisas som allmänt intresse men uppmärksammar att dess utvecklingspotential inte inryms.

Öresund har ett rikt marint djur- och växtliv som både är unikt och känsligt. Sundet har stor betydelse för rekreation, naturupplevelser, fysisk aktivitet, lärande samt för det marina näringslivet. Stadsbyggnadsnämnden ser ett behov av att aktivt verka för att långsiktigt säkerställa havets ekosystemtjänster och utreda fler skyddade områden i Malmös havsområde samtidigt som andra viktiga funktioner, som vindkraft, Öresundmetro och kustskydd, kan fortsatt utvecklas.

Stadsbyggnadsnämnden ser ett stort behov av ökad lokal energiproduktion i Skåne. Andelen vindkraft behöver öka för att klara den gröna omställningen samt tillgodose både hushållens, totalförsvarets och näringslivets nödvändiga och växande behov av energi till rimliga kostnader i södra Sverige. Södra Sverige har särskilt behov av mer elproduktion och har beroende av överföringsproblematik regionalt underskott redan idag.

I samband med en pågående projektering av havsbaserad vindkraft vid Sjollen har områdets potential för elproduktion beräknats motsvara ungefär hälften av elbehovet i Malmö. Ur ett klimat- och energistrategiskt perspektiv är det därför av stort intresse för Malmö att det skapas bättre förutsättningar för etablering av havsbaserad vindkraft vid Sjollen genom att området pekas ut som prioriterat för energiutvinning i havsplanen. Stadsbyggnadsnämnden motsätter sig därför att Sjollen (tidigare område Ö298) i område i Öresunds (Ö299) vägts bort i sin helhet och att länsstyrelsens förslag till framtida områdesskydd i stället getts företräde. Stadsbyggnadsnämnden menar, som Havs- och vattenmyndigheten också konstaterat, att natur- och kulturmiljöintressen både kan samexistera med vindkraft samt bidra till marina habitat. Botten påverkas inte heller permanent av vindkraftsetableringar då den efter vindkraftverkens livslängd går att återställa. Det är anmärkningsvärt att myndigheten lagt så stor vikt vid eventuella områdesskydd och inofficiella underlag när elbristen är så stor.

I översiktsplanen så anger Malmö stad att Lillgrund ska kunna expandera geografiskt. I havsplanen beskrivs att förändringar av Lillgrund bör beakta olika aspekter, men i kartan är området begränsat till nuvarande verk. Stadsbyggnadsnämnden anser därför att ett större område bör anges kring Lillgrund för energiutvinning. Nämnden noterar även att flera avgränsningar har gjorts i havsplanen som försvårar bedömningen av genomförbarheten för havsbaserad vindkraft i utpekade områden, framför allt genom att inte beakta möjligheterna för nätanslutningar, vilken inte ligger i linje med regeringsuppdraget till SVKs om nätanslutningsmöjligheter.

Stadsbyggnadsnämnden anser också, vilket även påtalades vid samrådet, att det är av yttersta vikt att Öresundsmetron inkluderas i havsplanen som ett utredningsområde mellan Prøvestenen i Köpenhamn och Västra Hamnen i Malmö. Eftersom Öresundsmetron är av stor vikt för såväl Malmö stad som Öresundsregionen och därmed för landet som helhet, behöver det säkerställas att havsbaserade utvecklingsprojekt i Öresund inte försvårar dess genomförande.

Stadsbyggnadsnämnden noterar att, det trots klimatförändringarnas påtagliga effekter längs Skånes kust inte återfinns någon vägledning för klimatanpassning mot havsöversvämning införts i havsplanen. Det är av största vikt att utveckla ett nationellt förfarande för ett sammanhängande kustskydd för Sveriges kust och kuststäder.

Nämnden vill även uppmärksamma att behovet av koldioxidlagring är stort för att minska klimatutsläppen från samhället och då SGUs beräkningar visar att det finns en betydande kapacitet i Östersjöns och Öresunds berggrunden anser stadsbyggnadsnämnden att det bör införas ett utredningsområde för koldioxidlagring i havsplanen, så utredningsarbetet för att kunna etablera denna funktion kan fortskrida.

Riksintresse för högexploaterad kust bygger enligt värdebeskrivningen på att *”kustområdenas natursköna och kulturellt intressanta områden har ett särskilt stort värde för rekreation och turism för den breda allmänheten och att dessa värden ska skyddas mot exploatering som gör att de går förlorade”*. Malmös kuststräcka omfattas av riksintresse högexploaterad kust trots att stora delar av sträckan är modifierad och aktivt används och utvecklas för urban markanvändning. Riksintresset skapar svårigheter att utveckla de kustnära tätorterna. Stadsbyggnadsnämnden lyfter åter att riksintresset behöver ses över för att bättre svara upp mot innehållet i beskrivningen utan att skapa omotiverade hinder för utveckling i Malmös tätorter.

Stadsbyggnadsnämnden vill slutligen påpeka värdet av att beakta grannländernas planer för deras havsutveckling. Det är särskilt viktigt för havsplaneringen i Öresund där Danmark ligger nära. Det går inte att utläsa om det under arbetet skett ett sådant utbyte med Danmark eller vilka vindkraftsplaner de har i angränsande delar av havet. En sådan samordning är nödvändig för att skapa en helhetsbild över sundets utveckling och skulle ge ett mer heltäckande och adekvat beslutsunderlag. Den samlade bilden skulle kunna påverka Sveriges ställningstaganden.

ordförande

[Förnamn Efternamn]

sekreterare

[Förnamn Efternamn]

[Här anger du om det finns reservationer/särskilda yttranden.]